

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน เขตพื้นที่ภาคกลาง เป็นการวิจัยและพัฒนาที่ใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออธิบายการเปลี่ยนแปลงระดับจิตสำนึก ค่านิยมสุจริต และการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตของเยาวชน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับจิตสำนึก และค่านิยมสุจริตของเยาวชน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและ ค่านิยมสุจริตของเยาวชน 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริตของเยาวชน ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

เยาวชนกลุ่มเสี่ยง ซึ่งศึกษานอกระบบและศึกษาตามอัธยาศัย เขตพื้นที่ภาคกลาง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ซึ่งศึกษานอกระบบและศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครนายก จำนวน 30 คน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มอย่างง่าย (Simple Cluster Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- (1) เป็นเยาวชนอายุระหว่าง 13 – 20 ปี
- (2) มีความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
- (3) ผู้ปกครองยินดีให้เข้าร่วมวิจัย
- (4) หน่วยงานที่ดูแลให้การสนับสนุนการเข้าร่วมวิจัย

โดยแบ่งเยาวชนออกเป็น 2 กลุ่ม

- 1) กลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริตสำหรับเยาวชน จำนวน 15 คน
- 2) กลุ่มควบคุม เป็นเยาวชนที่ไม่ได้เข้าร่วมแผนการทดลองใด ๆ และทำกิจกรรมตามปกติของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครนายก จัดชั้น จำนวน 15 คน

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 : การสร้างรูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน

ระยะที่ 2 : การทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน

ระยะที่ 3 : การศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องในการนำรูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน

ระยะที่ 1 : การสร้างรูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน

ระยะที่ 1 การสร้างรูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน และขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ

ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การเตรียมตัวผู้วิจัย ออกแบบการทดลอง และการสร้างกรอบแนวคิด ดังนี้

1) การเตรียมตัวผู้วิจัย ดังนี้

1.1) ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราบทความสิ่งตีพิมพ์และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทฤษฎีแนวความคิดทางด้านการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวบรวมความรู้และข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ากำหนดกรอบการเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมสุจริตสำหรับเยาวชน

1.2) ศึกษาแนวคิด หลักการ รูปแบบ การปฏิบัติจิตตปัญญาศึกษา

1.3) ศึกษาเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวิจัย และแบบวัดระดับจิตสำนึกและค่านิยมสุจริต

2) ออกแบบการทดลอง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน เป็นการวิจัยพัฒนาทดลอง (Experimental Development) โดยใช้รูปแบบการทดลอง แบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (The Pretest-Posttest Equivalent Groups Design) ซึ่งมีรูปแบบการทดลองดังนี้

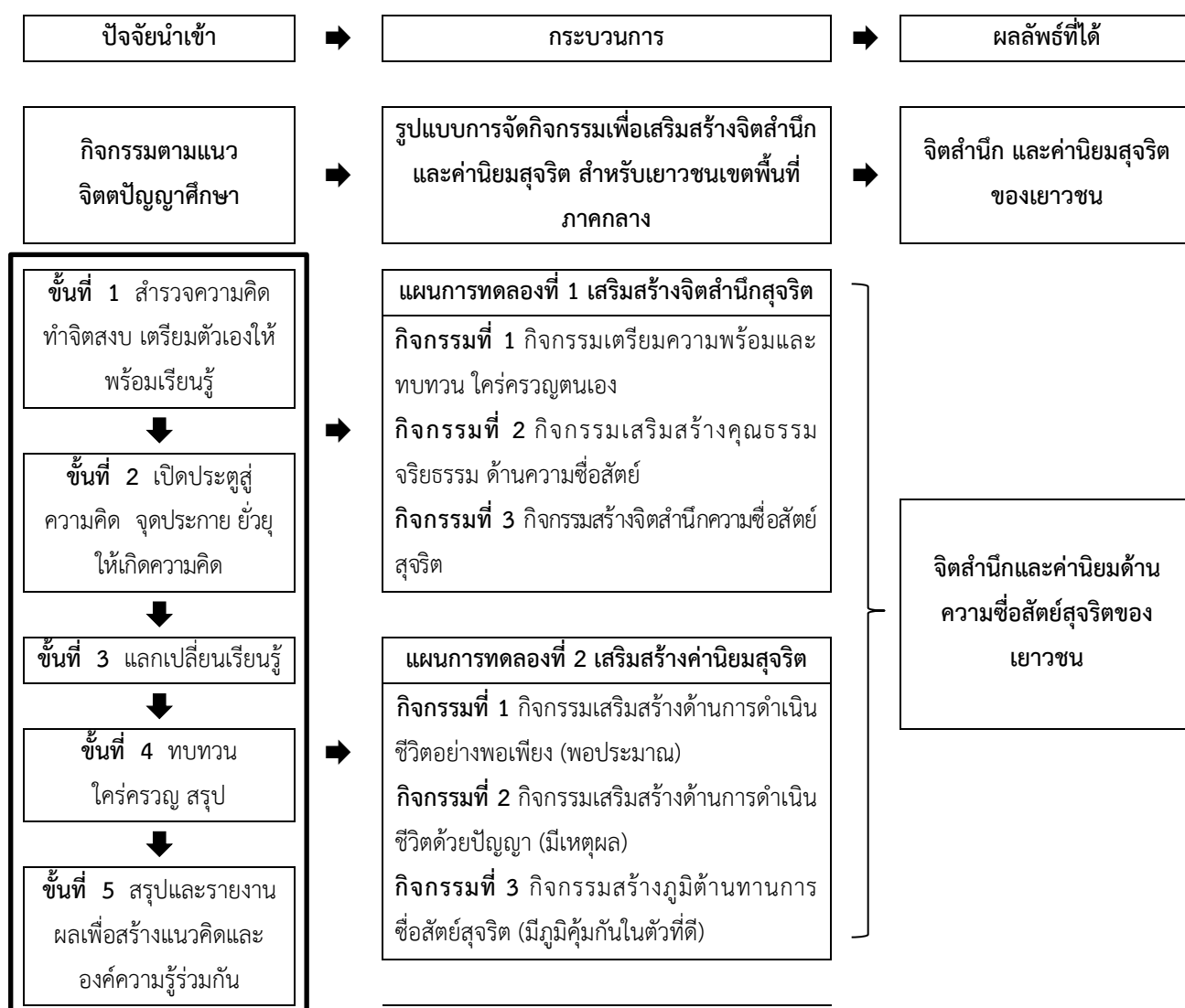
กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
R	T ₁	X ₁	T ₂
R	T ₁	C	T ₂

T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง
T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง
X₁ แทน กลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมแผนการทดลองที่ 1 และ 2
C แทน กลุ่มควบคุม

3) การสร้างกรอบแนวคิด

ผู้วิจัยศึกษาและทำความเข้าใจกับวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังแสดงในแผนภาพที่ 3.1

แผนภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยม สุจริต สำหรับเยาวชน

1) การศึกษาพฤติกรรม ภูมิหลัง ปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1) ศึกษาพฤติกรรม ภูมิหลัง ปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และหาแนวทางแก้ไข
ปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนดำเนินการการเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต โดยการอภิปรายกลุ่ม
(Group Discussion) จากผู้ปกครองของเยาวชน เยาวชนกลุ่มตัวอย่าง และครูอาจารย์ที่ปฏิบัติการสอน
ให้กับเยาวชนกลุ่ม จำนวนกลุ่มละ 5 - 10 คน รวมจำนวน 30 คน โดยนัดหมายวันและเวลาในการ
อภิปรายกลุ่มแยกจากกันในแต่ละกลุ่ม โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับวิถีชีวิตและกิจกรรมที่ทำ สาเหตุ
เงื่อนไข ปัญหา บริบทที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริต

1.2) สัมภาษณ์เยาวชนในกลุ่มตัวอย่าง ผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลเยาวชนกลุ่ม
ตัวอย่าง และผู้ปกครองของเยาวชน โดยการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ (in-depth interview) โดยมีประเด็น
คำถามเกี่ยวกับวิถีชีวิตและกิจกรรมที่ทำ สาเหตุ เงื่อนไข ปัญหา บริบทที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม
ความซื่อสัตย์สุจริต

1.3) สังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยการสังเกตพฤติกรรมของเยาวชนในกลุ่ม
ตัวอย่าง ในขณะที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามปกติของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย จังหวัดนครนายก และบันทึกภาคสนาม ดำเนินจดบันทึก ข้อสังเกตวิถีชีวิต พฤติกรรมบริบท
เหตุการณ์ ช่วงเวลา และสิ่งแวดล้อม

2) การสร้างรูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต
สำหรับเยาวชน

2.1) นำประเด็นปัญหา ลักษณะพฤติกรรม และภูมิหลังของเยาวชนในกลุ่มตัวอย่าง นำ
ข้อมูลมาประมวลผล เพื่อสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริตสำหรับ
เยาวชน

2.2) สร้างกิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริตสำหรับเยาวชน ประกอบด้วย
ชื่อกิจกรรม จุดมุ่งหมาย เวลา อุปกรณ์ที่ใช้ ขั้นตอนการประเมินผล โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นตาม
แนวคิดปัญญาศึกษา โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงกิจกรรมจากรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึก
ค่านิยมสุจริต และการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตสำหรับเยาวชนไทย ของกรมการ
ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2558) แบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 แผนการทดลอง ดังนี้

แผนการทดลองที่ 1 เสริมสร้างจิตสำนึกสุจริต “เส้นทางหัวใจสุจริต” แบ่ง
กิจกรรมออกเป็น 3 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมเปิดประตูสู่เส้นทางหัวใจสุจริต (กิจกรรมเตรียมความ
พร้อมและทบทวน ใคร่ครวญตนเอง)

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเยาวชนเรียนรู้ เป็นคนดี มีปัญญา (กิจกรรมสร้างจิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต)

แผนการทดลองที่ 2 เสริมสร้างค่านิยมสุจริต ตามรอยเท้าพ่อหลวงแห่งปวงชน แบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมเสริมสร้างด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเยาวชน เรียนรู้ อยู่แบบพอ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเสริมสร้างด้านการดำเนินชีวิตด้วยปัญญา

2.3) ตรวจสอบคุณภาพกิจกรรมและความเป็นไปได้และความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างจิตสำนึกค่านิยมสุจริตและการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตสำหรับเยาวชนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง และปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมการเสริมสร้างจิตสำนึกค่านิยมสุจริตและการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตสำหรับเยาวชนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดจิตสำนึกและค่านิยมสุจริตของเยาวชน โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบวัดความซื่อสัตย์และแบบวัดความประหยัดสำหรับนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3 – 4 ของแจ่มสิริ ศรีภูไฟ (2551) และแบบวัดจิตสำนึกค่านิยมสุจริต และการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต ของกรกมล ชูช่วย และเกตุม สระบุรินทร์ (2558) โดยปรับปรุงภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือมีรายละเอียด ดังนี้

1) ศึกษา นิยาม ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์สุจริต จิตสำนึก และค่านิยม เพื่อวิเคราะห์ความหมายของความซื่อสัตย์สุจริต จิตสำนึก และค่านิยม ศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริต

2) เขียนนิยามและกำหนดพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ดังนี้

ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต คือ ผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความเป็นจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

ความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง มีความจริงใจและไม่ประพฤติมิชอบ ได้แก่ ยอมรับผิดจากการกระทำของตนเอง ไม่คิดโลภของผู้อื่น ไม่ทุจริตในการสอบ ไม่ขโมยของผู้อื่น หรือหยิบของผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาตรักษาคำมั่นสัญญา และไม่กล่าวคำเท็จ การมีความยุติธรรม การรับผิดชอบ การมีความละเอียดรอบคอบ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.1) ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง หมายถึง ทำความดีตามตนเองที่ตั้งใจไว้ ไม่ทำผิดโดยที่คิดว่าคนอื่นไม่รู้ ความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อความผิดที่ตนเองกระทำ

2.2) ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น หมายถึง มีความซื่อตรง จริงใจ ต่อผู้อื่น ได้แก่ เพื่อน ครู บิดามารดา ญาติพี่น้อง และผู้มีพระคุณอื่น ๆ เช่น ไม่พูดโกหก หลอกลวงผู้อื่น ไม่ชักชวนบุคคลอื่นไปในทางที่ผิดและเสื่อมเสีย

2.3) ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ หมายถึง ปฏิบัติตนตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทั้งที่บ้านและที่อื่น ๆ ได้แก่ รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายไม่หลบหลีกงาน

2.4) ความซื่อสัตย์ต่อสังคมและชุมชน หมายถึง ไม่ลอกเลียนแบบเอาผลงานคนอื่นมาเป็นของตนเอง รักษาสมบัติชุมชนส่วนรวม ยึดมั่นประเพณีของชุมชนและให้ความร่วมมือการทำงานต่อสังคม เช่น บำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ดูแลสมบัติของสังคมส่วนรวม การมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต

3) ปรับข้อความในแบบวัดความประหยัดสำหรับนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 ของแจ่มสิริ ศรีภูไฟ (2551) และแบบวัดจิตสำนึกค่านิยมสุจริต และการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตสำหรับเยาวชนในโครงการคุมความประพฤติ ของศาลเยาวชน ของกรมล ชูช่วย และเกตุม สระบุรินทร์ (2558) โดยปรับปรุงภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง เพิ่มเติมข้อความที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้เยาวชนประเมินตนเอง ตามรูปแบบของ Likert โดยมีระดับความคิดเห็น 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริงค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงที่สุด

แบบวัดจิตสำนึกและค่านิยมสุจริตเป็นแบบวัดสำหรับเยาวชน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีจำนวน 49 ข้อ มีโครงสร้างแบบวัดจิตสำนึกค่านิยมสุจริต และการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต แสดงดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 โครงสร้างแบบวัดจิตสำนึกและค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน

องค์ประกอบความซื่อสัตย์	พฤติกรรมบ่งชี้	จำนวนข้อ
<u>ด้านที่ 1</u> ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	ทำความดีตามตนเองที่ตั้งใจไว้ ไม่ทำผิดโดยที่คิดว่าคนอื่นไม่รู้ ความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อความผิดที่ตนเองกระทำ	10
<u>ด้านที่ 2</u> ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น	มีความซื่อตรง จริ่งใจ ต่อผู้อื่น ได้แก่ เพื่อน ครู บิดา มารดา ญาติพี่น้อง และผู้มีพระคุณอื่น ๆ	13
<u>ด้านที่ 3</u> ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่	ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทั้งที่บ้านและที่อื่น ๆ ได้แก่ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไม่หลบหลีกงาน	16
<u>ด้านที่ 4</u> ความซื่อสัตย์ต่อสังคมและชุมชน	ไม่ลอกเลียนแบบเอาผลงานคนอื่นมาเป็นของตนเอง รักษาสมบัติชุมชนส่วนรวม ยึดมั่นประเพณีของชุมชน และให้ความร่วมมือการทำงานต่อสังคม	10

4) ตรวจสอบความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดจิตสำนึกและค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน โดยผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (IOC) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้อง คือ ค่า IOC มากกว่า 0.50

5) เกณฑ์การให้คะแนนของคำตอบในแต่ละข้อของแบบวัดจิตสำนึกและค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน ดังนี้

ถ้าเป็นข้อความทางบวก (Positive Statement) ในการตอบมีการตรวจให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	6	คะแนน
จริง	ให้	5	คะแนน
ค่อนข้างจริง	ให้	4	คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง	ให้	3	คะแนน
ไม่จริง	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน

ถ้าเป็นข้อความทางลบ (Negative Statement) ในการตอบมีการตรวจให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
ค่อนข้างจริง	ให้	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง	ให้	4	คะแนน

ไม่จริง ให้ 5 คะแนน

ไม่จริงที่สุด ให้ 6 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 วัดจิตสำนึกและค่านิยมสุจริตของเยาวชน ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลตามเกณฑ์ ดังนี้

1.01 – 2.00	หมายถึง	ต่ำที่สุด
2.01 – 3.00	หมายถึง	ต่ำ
3.01 – 4.00	หมายถึง	ปานกลาง
4.01 – 5.00	หมายถึง	สูง
5.01 – 6.00	หมายถึง	สูงที่สุด

6) เขียนคู่มือในการใช้แบบวัดจิตสำนึกและค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน

ตารางที่ 3.2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดจิตสำนึกและค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน

แบบวัดด้าน	จำนวนข้อ	IOC
ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	10	0.67 – 1.00
ด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น	13	0.67 – 1.00
ด้านความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่	16	0.67 – 1.00
ด้านความซื่อสัตย์ต่อสังคมและชุมชน	10	0.67 – 1.00

ระยะที่ 2 : การทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญหาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน

1) ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ประกอบด้วยกลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน ทำแบบวัดจิตสำนึกและค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน เพื่อเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pre-test)

2) ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมสุจริตที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 15 คน ตามแผนการทดลอง และกลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน เข้าร่วมกิจกรรมตามปกติของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครนายก

กำหนดการดำเนินการทดลองแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 กิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกสุจริต “เส้นทางหัวใจสุจริต” เป็นระยะเวลา 3 วัน ในช่วงเดือนธันวาคม ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมเปิดประตูสู่เส้นทางหัวใจสุจริต (กิจกรรมเตรียมความพร้อมและทบทวน ใคร่ครวญตนเอง) กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม

จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ และกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเยาวชนเรียนรู้ เป็นคนดี มีปัญญา (กิจกรรมสร้างจิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต) ตารางแผนการทดลองกระบวนการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก ค่านิยมสุจริต แสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แผนการทดลองกระบวนการกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึกสุจริต

วันที่	หัวข้อกิจกรรม	เวลา	กิจกรรม
วันที่หนึ่ง	กิจกรรมเตรียมความพร้อมและ ทบทวน ใคร่ครวญตนเอง	08.00 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
		09.00 – 09.15 น.	กิจกรรมที่ 1 : เตรียมพร้อมกายใจ (Check in)
		09.15 – 10.00 น.	กิจกรรมที่ 2 : แนะนำกิจกรรมและกระบวนการ
		10.00 – 10.30 น.	กิจกรรมที่ 3 : รู้ชื่อ เห็นตัว
		10.30 – 10.45 น.	พัก
		10.45 – 12.00 น.	กิจกรรมที่ 4 : รู้ตัว มองตน
		12.00 – 13.00 น.	อาหารกลางวัน
		13.00 – 13.30 น.	กิจกรรมที่ 5 : พักตระหนักรู้
		13.30 – 14.30 น.	กิจกรรมที่ 6 : ทิศทั้ง 4
		14.30 – 15.00 น.	พัก
		15.00 – 16.30 น.	กิจกรรมที่ 7 : ตะกร้า 3 ใบ
		16.30 – 17.00 น.	พัก
		17.00 – 18.00 น.	อาหารเย็น
วันที่สอง	กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์	08.00 – 09.00 น.	ลงทะเบียน/อาหารเช้า
		09.00 – 09.15 น.	เตรียมพร้อมกายใจ (Check in)
		09.15 – 10.30 น.	กิจกรรมที่ 8 : โยคะเคาซิงกิ
		10.30 – 10.45 น.	พัก
		10.45 – 11.45 น.	กิจกรรมที่ 9 : บทเรียนราคาแพง
		11.45 – 12.45 น.	อาหารกลางวัน
		12.45 – 13.00 น.	พักตระหนักรู้

ตารางที่ 3.3 (ต่อ) แผนการทดลองกระบวนการกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึกสุจริต

วันที่	หัวข้อกิจกรรม	เวลา	กิจกรรม
วันที่สอง (ต่อ)	กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์	13.00 – 14.30 น.	กิจกรรมที่ 10 : เสริมสร้าง จิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต (อักษรเล่าเรื่อง)
		14.30 – 15.00 น.	พัก
		15.00 – 16.30 น.	กิจกรรมที่ 11 : เสริมสร้าง จิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต (จุดยืน เชื่อมโยง)
		16.30 – 17.00 น.	พัก
		17.00 – 18.00 น.	อาหารเย็น
วันที่สาม	กิจกรรมสร้างจิตสำนึกความ ซื่อสัตย์สุจริต	08.00 – 09.00 น.	ลงทะเบียน/อาหารเช้า
		09.00 – 09.30 น.	เตรียมพร้อมกายใจ (Check in) / กระบวนการชี้แจงกิจกรรม
		09.30 – 10.30 น.	กิจกรรมที่ 12 : ครอบครั้ว คือ หัวใจ
		10.30 – 10.45 น.	พัก
		10.45 – 11.45 น.	กิจกรรมที่ 13 : กระจกหกด้าน
		11.45 – 12.45 น.	อาหารกลางวัน
		12.45 – 13.00 น.	พักตระหนักรู้
		13.00 – 14.30 น.	กิจกรรมที่ 14 : บันทึกโชคดีและ ขอบคุณ
		14.30 – 15.00 น.	พัก
		15.00 – 16.30 น.	กิจกรรมที่ 15 : เปิดใจ ให้โอกาส
		16.30 – 17.00 น.	พัก
17.00 – 18.00 น.	อาหารเย็น		

ทั้งนี้รายละเอียดของขั้นตอนกิจกรรมแต่ละขั้นตอน วัตถุประสงค์ ระยะเวลา วัสดุอุปกรณ์และกิจกรรม มีรายละเอียดแสดงในบทที่ 4

ช่วงที่ 2 เสริมสร้างค่านิยมสุจริต ตามรอยเท้าพ่อหลวงแห่งปวงชน เป็นระยะเวลา 3 วัน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมเสริมสร้างด้านการดำเนินชีวิต

อย่างพอเพียง กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเยาวชน เรียนรู้ อยู่แบบพอ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเสริมสร้างด้านการดำเนินชีวิตด้วยปัญญา โดยมีแผนการทดลองกระบวนการ กิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างค่านิยมสุจริต ดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 แผนการทดลองกระบวนการกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างค่านิยมสุจริต

วันที่	หัวข้อกิจกรรม	เวลา	กิจกรรม
วันที่หนึ่ง	กิจกรรมเสริมสร้างด้านการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง (พอประมาณ)	08.00 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
		09.00 – 09.15 น.	กิจกรรมที่ 1 : เตรียมพร้อม ภายใจ (Check in)
		09.15 – 09.45 น.	กิจกรรมที่ 2 : แนะนำกิจกรรม และกระบวนการ
		09.45 – 10.45 น.	กิจกรรมที่ 3 : เปิดใจทบทวน หวนดูอุปสรรค
		10.45 – 11.00 น.	พัก
		11.00 – 12.00 น.	กิจกรรมที่ 4 : วิหารศักดิ์สิทธิ์
		12.00 – 13.00 น.	อาหารกลางวัน
		13.00 – 13.30 น.	กิจกรรมที่ 5 : พักตระหนักรู้
		13.30 – 14.30 น.	กิจกรรมที่ 6 : สื่อสารหัวใจ
		14.30 – 15.00 น.	พัก
		15.00 – 16.30 น.	กิจกรรมที่ 7 : เรือกู้ชีพ
		16.30 – 17.00 น.	พัก
		17.00 – 18.00 น.	อาหารเย็น

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) แผนการทดลองกระบวนการกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างค่านิยมสุจริต

วันที่	หัวข้อกิจกรรม	เวลา	กิจกรรม
วันที่สอง	กิจกรรมเสริมสร้างด้านการ ดำเนินชีวิตด้วยปัญญา (มีเหตุผล)	08.00 – 09.00 น.	ลงทะเบียน/อาหารเช้า
		09.00 – 09.15 น.	เตรียมพร้อมกายใจ (Check in)
		09.15 – 10.30 น.	กิจกรรมที่ 8 : เกมโกหก
		10.30 – 10.45 น.	พัก
		10.45 – 11.45 น.	กิจกรรมที่ 9 : ค่านิยมแห่งความดี
		11.45 – 12.45 น.	อาหารกลางวัน
		12.45 – 13.00 น.	พักตระหนักรู้
		13.00 – 14.30 น.	กิจกรรมที่ 10 : เดินตามรอยพ่อ
		14.30 – 15.00 น.	พัก
		15.00 – 16.30 น.	กิจกรรมที่ 11 : เทียนชัย
		16.30 – 17.00 น.	พัก
		17.00 – 18.00 น.	อาหารเย็น
วันที่สาม	กิจกรรมสร้างภูมิด้านทานการ ซื่อสัตย์สุจริต (มีภูมิคุ้มกันใน ตัวที่ดี)	08.00 – 09.00 น.	ลงทะเบียน/อาหารเช้า
		09.00 – 09.15 น.	เตรียมพร้อมกายใจ (Check in)
		09.15 – 10.30 น.	กิจกรรมที่ 12 : ขับรถ
		10.30 – 10.45 น.	พัก
		10.45 – 12.00 น.	กิจกรรมที่ 13 : โยคะ เกาซิกิ
		12.00 – 13.00 น.	อาหารกลางวัน
		13.00 – 13.30 น.	พักตระหนักรู้
		13.30 – 14.30 น.	กิจกรรมที่ 14 : เป่าซิงอุบ
		14.30 – 15.00 น.	พัก
		15.00 – 16.30 น.	กิจกรรมที่ 15 : เยียวยา ภาษากาย รอยเรียงความหมาย ตราไว้ ร่วมกัน
		16.30 – 17.00 น.	พัก
		17.00 – 18.00 น.	อาหารเย็น

ทั้งนี้รายละเอียดของขั้นตอนกิจกรรมแต่ละขั้นตอน วัตถุประสงค์ ระยะเวลา วัสดุอุปกรณ์และกิจกรรม มีรายละเอียดแสดงในบทที่ 4

3) หลังการทดลองภายหลังสิ้นสุดการทดลองแล้วผู้วิจัยนำแบบวัดจิตสำนึกและค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post-test)

4) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองด้วยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน โดยโดยใช้สถิติ t-test และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน โดยใช้สถิติ t-test

ระยะที่ 4 : การศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องในการนำรูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน

1) ศึกษาภาพรวมของรูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน จากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

2) ศึกษาอุปสรรคในการนำรูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชนไปใช้ ซึ่งประกอบด้วยด้านเยาวชน (ผู้เข้าร่วมกิจกรรม) และด้านวิทยากรหรือกระบวนการ

3) ศึกษาปัญหาในการนำรูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชนไปใช้ ซึ่งประกอบด้วยปัญหาด้านผู้เรียน ปัญหาด้านการประเมิน และปัญหาด้านสถานที่

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดปัญญาเสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชน โดยใช้สถิติ ดังนี้

1.1 สถิติพื้นฐาน

1.1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับจิตสำนึกและค่านิยมสุจริตระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมของเยาวชน โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบทางสถิติโดยใช้ t-test

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

แผนการทดลองในการเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมสุจริต สำหรับเยาวชนตามแนวคิดปรัชญาศึกษา ปรับปรุงกิจกรรมจากรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึก ค่านิยมสุจริต และการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตสำหรับเยาวชนไทย ของกรมล ชูช่วย และเกตุมสระบุรินทร์ (2558) ประกอบด้วย 3 แผนการทดลอง ดังนี้

1.1) แผนการทดลองที่ 1 เสริมสร้างจิตสำนึกสุจริต

1.2) แผนการทดลองที่ 2 เสริมสร้างค่านิยมสุจริต

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1) แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม

2.2) แบบสังเกตการณ์และบันทึกพฤติกรรมของเยาวชนภาคสนาม

2.3) แบบวัดจิตสำนึกค่านิยมสุจริต และการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต โดยปรับปรุงจากแจ่มสิริ ศรีภูไฟ (2551) และแบบวัดจิตสำนึกค่านิยมสุจริต และการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตสำหรับเยาวชนในโครงการคุมความประพฤติ ของศาลเยาวชน ของกรมล ชูช่วย และเกตุมสระบุรินทร์ (2558)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

1) ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร ดังนี้

1.1) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากสูตร (Hinkle Wiersma jurs, 1998 : 63)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อกำหนดให้ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

n แทน จำนวนทั้งหมด

1.2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสูตร (Ferguson, 1981 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อกำหนดให้ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนน
 $\sum$ แทน ผลรวม
n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม